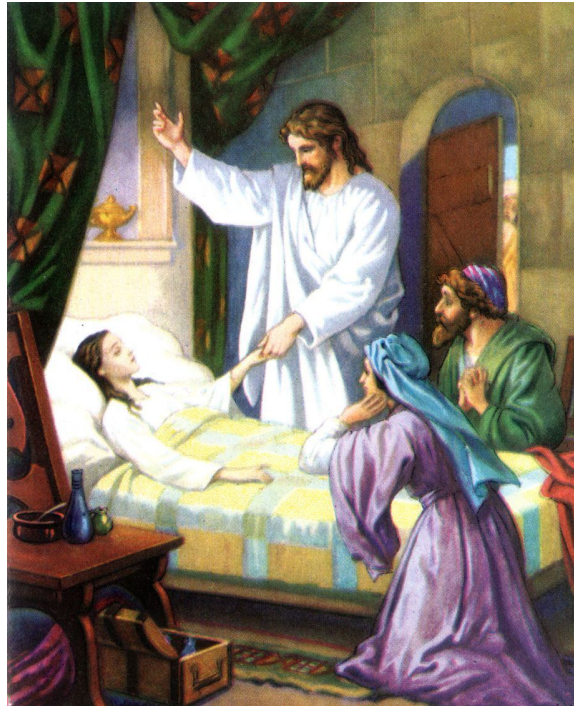

PREDICĂ LA DUMINICA A XXIV-A DUPĂ RUSALII

Despre moarte

... Nu mai supăra pe Învățătorul, fiica ta, a murit! (Luca VIII, 49)

Frați creștini,

Nimic nu este mai dureros în lumea aceasta, decât să vezi plângerea părinților pentru unicul copil pe care îl răpește moartea din fața ochilor lor. Se risipesc într-o clipă toate speranțele și toate ostenele lor, singura lor nădejde la bătrânețe și bucuria dragostei lor din tinerețe.

În această primejdie se afla casa fruntașului sinagogii din Ierusalim de care ne vorbi Sfânta Evanghelie de astăzi, căci el avea o singură fiică de 12 ani, pe care moartea i-o răpise fără veste. Despre această moarte grabnică și nemiloasă doresc să vorbim astăzi.

Fraților și surorilor, noi suntem în lumea aceasta vremelnică ca într-o vale a plângerii fiindcă în toate zilele vedem cum nemiloasa moarte, scurtează firul vieții la tineri și bătrâni, bărbați, femei și copii, necăutând la fața nimănui. Nimic nu vedem mai des decât moartea și totuși nimic nu credem mai cu anevoie decât moartea.

Recunoaștem că suntem muritori, dar trăim în așa fel ca și cum am fi nemuritori și ne înșelăm amarnic, căci trăind și murind în păcate, ne alegem cu o pagubă îndoită: pierdem nădejdea și nu mai câștigăm nici mântuirea. Dacă nu crezi când vezi frumusețea în mormânt și nici atunci când calci peste mulțimea mormintelor, apoi să știi că ai cu adevărat inima împietrită și nu vrei să crezi pe Dumnezeu care spune că tu omule cu moarte vei muri. Iată, crezi amăgirea diavolului care-ți șoptește în fiecare clipă că nu vei muri.

Dragostea cea mare pentru viață ne face să nu ne mai amintim de moarte, dar veniți să vedem în cimitir mormintele pline de întuneric, oseminte de oameni în țărână cu miros greu și înțelegeți căci cu adevărat există moarte și cum se veștejește floarea, așa se va veșteji și floarea vieții noastre trecătoare.

Când a zidit Dumnezeu pe Adam și Eva și i-a așezat în grădina Raiului, le-a dat voie să mănânce din toți pomii, numai din pomul cunoștinței binelui și al răului să nu mănânce, căci în clipa când vor mânca, vor muri. Iată că Dumnezeu de la început i-a amenințat pe cei dintâi oameni cu moartea, dar ei nu au crezut ci au ascultat pe diavolul, care i-a mințit spunându-le că nu vor muri. Au mâncat din pom și astfel a intrat moartea în lume.

Mare lucru este acesta fraților, Dumnezeu le spune că vor muri și nu cred, iar diavolul le spune că nu vor muri și cred. Deci, moartea este în fața ochilor lor și nu le este frică. Nu este aceasta oare o amăgire diavolească? O amăgire care a cauzat cea mai groaznică prăbușire, căci din cauza acestei rătăcirii a minții lor au pierdut nemurirea și raiul, au pierdut grația divină și gloria lui Dumnezeu.

Așa i-a amăgit vicleanul diavol pe toți fiii și urmașii lui Adam din toate veacurile, făcându-i să meargă din rău în mai rău. Dacă n-ar fi lăsat Dumnezeu moartea ca să le predice din când în când și să ia pe câte unul dintre ei ducându-l în fundul unei gropi din marginea satului, ar ajunge oamenii să se mănânce unii pe alții, să se rupă între ei, din cauza lăcomiei și nesăturării de plăceri.

Dar iată că Dumnezeu care știe toate și a știut și ce va fi omul în stare să facă din împietrirea inimii lui, a rânduit de la început pe cel mai puternic predicator ca să vorbească lumii, să vorbească omului, să-l urmărească și să-l amenințe. Acest predicator este "Moartea". Ea nu ține seamă de nimic și de nimeni, nici de împărat nici de viteaz, nici de bătrân și nici de copil, nici de bogat și nici de sărac, căci toți și toate cad pradă morții pe nesimțite. Când nu se gândește omul, acest predicator înfricoșat și puternic vine peste el, căci domnește peste lumea întreagă.

Moartea își are locul în toată lumea și vorbește tuturor popoarelor în orice limbă de pe fața pământului. Vorbește săracilor și bogaților, învățaților și neînvățaților și vorbește cu atâta putere

că face pe toată lumea să plângă. Nu este inimă care să nu se fi mișcat, sau ochi care să nu fi vărsat lacrimi în fața acestui predicator care este moartea. Acest predicator încăpățânat nu vrea să țină seama de nimic, ci năvălește cu predica lui acolo unde nu este pofțit și așteptat și răstoarnă planurile oamenilor, pândind pe la toate ușile și ferestrele.

Moartea are o cheie cu care poate descurca orice casă, orice palat și orice ascunziș. Nu este pe fața pământului vreo încăpere în care să nu poată intra. Veniți să vedeți casa cea liniștită unde se găsea un singur fiu. Câte planuri frumoase nu aveau părinții pentru el! Alergau din zi până în noapte ca să-l facă fericit și-l îndemneau la învățătură, văzând în el copilul de nădejde al bătrâneților lor. Câte gânduri frumoase de viitor aveau părinții pentru băiatul lor de 15 ani și ce mulțumiți ar fi fost să-l vadă în viața aceasta cât mai fericit. Dar, într-o zi moartea deschide ușa unde se afla tânărul și-i răpește sufletul, lăsându-i trupul rece ca să fie cărat la cimitir, unde moartea își are vistieria. Iată ce repede moartea a risipit planurile părinților și fericirea casei.

Veniți să vedeți în alt loc o mașină ce s-a izbit de un stâlp de beton, unde s-a zdrobit întreaga familie, părinții și cei trei copii. Moartea le-a ieșit înaintea și s-au spulberat toate năzuințele și bucuriile lor. Cine știe cât a trebuit să muncească, să economisească ca să poată cumpăra acea mașină, sau cine știe cât a trebuit să înșele și să mintă, să înjure și să fure pe Dumnezeu și pe oameni ca să aibă acea mașină.

Veniți să vedeți în casa lui Iair din Evanghelia de astăzi, ce plângere și bocete, ce mulțime de popor s-a adunat în jurul copilei de 12 ani care a murit.

Știm cu toții că de moarte nu va scăpa nimeni, dar foarte mult contează cât de pregătiți ne va afla moartea și unde ne va apuca. Spun aceasta deoarece una este să mori în biserică și alta e să mori la teatru. Așa s-a întâmplat într-un oraș din Franța, într-o sală de teatru. Era în ziua de 24 martie, în postul Paștelui și avea loc o reprezentație strălucită. Se adunară 1500 de suflete. Clădirea avea uși înguste, iar când se ridică cortina, izbucni un incendiu și aprinse într-o clipă toată scena.

Toată lumea striga și din toate colțurile sălii, se auziră explozii. Lemnăria trosnea sub flăcările focului, iar artiștii umblau buimăciți prin fum, cuprinși de mare spaimă. Pierduți și nebuni căutau cu toții prin flăcări vreo ușă de scăpare. Publicul se năpusti pe scările întortocheate, dar mulți înăbușiți de fum căzură pe jos. Femeile și copiii erau călcați în picioare. Se auzeau țipete de spaimă și deznădejde de la cei ce se luptau să-și scape viața din ghearele morții. Târziu, când pompierii au putut străbate în interior, s-au îngrozit de ce au văzut. Un morman întreg de oameni fumegând, negri și hidoși. Pe scările înguste atârnavă unii de alții, bărbați, femei și copii. Ce scenă sfâșietoare și groaznică avu loc în câteva minute!

La ora 3 dimineața, cadavrele au fost duse la o sfântă biserică. Pe chipurile lor se putea citi moartea groaznică de care au avut parte. Oare acești nenorociți erau pregătiți de moarte? Vai, nu la teatru se pregătește cineva de moarte. Dacă aceste victime carbonizate ar fi știut ce soartă îi așteaptă acolo, ar fi renunțat la orice plăcere. Dar iată cum se înșeală biata lume, pierzându-se în astfel de locuri pustii.

De asemenea la cutremur câți n-au suferit spaimă grozavă înghesuindu-se pe scările de la blocuri. Unii s-au aruncat de la etaj, iar alții au fost îngropați de vii între dărâmături, unde au stat câteva zile până au fost scoși de acolo. Ce frică au putut suferi aceștia! Și cu toate acestea la puțin timp au uitat de moarte și de suflet, iar când va veni pentru ultima dată să-i ia moartea, îi va găsi tot nepregătiți, tot în poftă și păcate, nespovediți și neîmpărtășiți. Iată pericolul cel mare care pânzește pe toată lumea.

Dar și moartea este deosebită în lucrarea ei de la caz la caz. Grozavă este moartea vrăjitoarelor. Cumplită este moartea femeilor ce mor în avort. Însăpăimântătoare este moartea zgârciților, lacomilor, desfrânaților și bețivilor. Una este să mori pentru dreptate și adevăr și alta este să mori pentru minciună, vicii și păcate. Moartea nu se ferește. Ea dă buzna și în locurile unde se fac chefuri, schimbând dintr-o dată petrecerea într-o predică înfricoșată căci ajung din bătaie la cuțite și din râs pornesc în hohot de plâns și astfel îi adună moartea la cimitir.

Acolo fiecare ridicătură de pământ slujește de amvon pentru moarte și acolo vorbește ea cu multă îndrăzneală, căci se strâng mereu tot mai mulți ascultători. Moartea le predică de pe marginea gropii despre deșertăciunea acestei lumi și despre nesiguranța acestei vieți trecătoare. Nimeni nu poate scăpa de predicile morții și nimeni n-o poate alunga. Poți să râzi de predica ei, să iei în râs învățăturile și chemările ei; poți să fugi de biserică și de Cuvântul lui Dumnezeu, poți să rupi în mânia ta Biblia, care este Cartea Sfântă, dar acest predicator încăpățânat – moartea – rămâne tot biruitor și ca mâine ea știe că va vorbi și de pe marginea mormântului tău.

Ce predici puternice spune moartea! Când moare un bogat, un nesătul de averi, ea se suie pe hambarele și casa lui și strigă cu glas tare: "Ia uitați-vă și priviți pe cel ce nu se mai sătura de averi! Iată, cum le lasă pe toate și pleacă din lume gol și sărac de fapte bune". Când moare cineva care și-a cheltuit viața în desfătări lumești, moartea merge cu el la groapă și strigă de răsună toate ulițele: "Iată cum se sfârșesc plăcerile și poftele lumești! Veniți cu toții și vedeți pe cel ce și-a cheltuit viața în zadar". Când moare bețivul căzut în șanț, otrăvit și nebun de alcool, moartea strigă de răsună satele: "Iată ce face beția! Iată-l pe cel ce-și chinuia soția și copiii, că s-a sfârșit pentru totdeauna!"

O, ce înșelătoare este lumea aceasta fraților și cum ne mai pierdem timpul pentru lucruri de nimic. Câți nu sunt care colindă tot pământul, se duc prin țări străine, vin încărcăți cu de toate, se îmbogățesc, dar într-o bună zi cad jos și se termină cu viața și cu toate cele strânse pe pământ. Erau atât de fericiți și nu se gândeau la nimic altceva și iată în câteva clipe li s-au spulberat toate bucuriile pământești, căci moartea pune capăt la toate acestea. Așa de repede trece timpul încât nu ne dăm seama!

Se păstrează din tradiție și se spune că pe când Domnul Hristos călătorea cu ucenicii Săi, a găsit pe un câmp căpățâna strămoșului Adam, care murise cu vreo 5000 de ani înainte. Apropiindu-se Domnul o atinse ușor cu toiagul și o întrebă: "Cum ți s-a părut Adame viața acestei lumi?" Căpățâna a zis: "Așa de scurtă ca și cum am intrat pe o ușă și am ieșit pe cealaltă slăvite Doamne". Iar întrebă Domnul Hristos: "Dar paharul morții, cum ți s-a părut Adame?" Căpățâna răspunse iarăși: "O, mi s-a părut așa de amar Doamne, că nici până azi nu mi-a ieșit amărăciunea din oasele gurii mele".

Grozav lucru și grozavă este clipa ieșirii sufletului. Vai, câtă luptă are sufletul când se desparte de trup! Vai, cât lăcrimează atunci și nu are cine să-i ajute! Către îngeri își ridică ochii, către oameni se uită, dar nimeni nu-l poate ajuta. Grozav este ceasul morții fraților. În psalmii lui David citim: "Cumplită este moartea păcătosului și scumpă este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui". De aceea nu mor toți oamenii în același chip. Avem mărturii din sfintele cărți bisericești și din cele ce am văzut cu ochii noștri în lume.

Mulți au avut o moarte frumoasă și s-au dus cu sufletul în iad, iar alții deși au avut o moarte grea și s-a descoperit unora că sunt la bine. Cine a luat parte la moartea unui copil, a observat cât de greu îi iese sufletul. Se întâmplă aceasta și la moartea unora care au fost credincioși și au făcut fapte bune. Cum se explică deosebirea aceasta?

După cuvântul de lămurire al sfinților părinți și după cum spune Sfântul Apostol Pavel că plata păcatului este moartea, s-ar putea ca aceștia să-și fi ispășit prin acele suferințe grele unele păcate făcute din neștiință, sau spovedite și cu canonul neîmplinit de la duhovnic. În ce privește copiii care mor greu, aceasta se întâmplă din cauza păcatelor părinților, care i-au zămislit în zile oprite, în sărbători și în posturi, sau înainte de cununia religioasă, în desfrânare.

Cel ce se ține mereu de șirul păcatelor și poftelor, va muri cu o moarte înfricoșată. Satana își repetă vicleșugul și cu noi, dar în alt chip. El nu ne mai spune că nu vom muri, pentru că i-am arăta imediat că toți oamenii mor. Dar el ne atrage altfel în cursă și ne face să nu luăm nici o măsură în vederea sfârșitului vieții noastre. Așa ne șoptește el cu vicleșug: "Nu vei muri curând, nu vei muri azi, nici mâine, nici la anul, nici după 10 ani, ci la adânci bătrâneți, așa că mai ai de trăit".

Astfel ispititorul reușește să ne încânte, zicându-ne că suntem tineri și că nu-i nici o grabă acum ca să ne pregătim și să ne îndreptăm. Noi ne încredem în el și în această nenorocită încredere nu facem nimic. Trăim liniștiți, mereu păcătoși, mereu neîndreptați, ba mai mult, nu numai că nu ne gândim la moarte, dar ne supărăm când cineva ne vorbește de ea. Nu suferim acest gând nici când suntem cu un picior în groapă.

Când ești pe patul suferinței, tocmai atunci și cei din jur sunt fățarnici ca și cum s-ar fi înțeles cu diavolul să te piardă. Ești pe patul de moarte, starea e destul de gravă, totul merge rău, iar prietenii și cei din casă spun: "Merge bine, ești tare, ai să scapi, iată doctorii fac minuni". Cu mare greutate se trimite după preot, iar de "sfântul maslu" nici nu se pune vorba, deși această sfântă taină pe mulți i-a sculat de pe patul morții și i-a făcut sănătoși. Dar mulți nu vor să audă de el, căci le-a intrat în cap că taina sfântului maslu odată săvârșită cuiva, acesta moare.

Iată ce viclean e diavolul frați creștini. Chiar și atunci când este chemat preotul cei din casă și vecinii te îndemnă să n-ai nici o frică, să nu te pregătești că nu-i nici o primejdie. Astfel moartea e în odaie, ascunsă în mii de chipuri și totuși motivul de îndreptare este îndepărtat. Dacă aceasta este greșeala, să vedem acum care este mijlocul de îndreptare.

Cel dintâi mijloc și cel de pe urmă este cuprins într-un singur cuvânt iubiților: "Privegheați că nu știți ziua și nici ceasul", a spus Domnul Hristos. În această scurtă poruncă a Mântuitorului se rezumă întreaga înțelepciune creștină, mântuirea sufletului. Oricine am fi și oricât de învățați, noi nu vom putea ști timpul, locul sau felul morții noastre niciodată. Noi nu știm dacă vom muri ușor, în mai multe zile sau pe neașteptate. De aceea trebuie priveghere, adică să veghem în orice clipă asupra vieții noastre și să fim pregătiți ca cele cinci fecioare înțelepte.

Să avem toată noaptea candelile aprinse cu untdelemnul faptelor bune adică cu o viață cât mai curată, trăită în biserică, în rugăciuni și în sfințenie. Să nu fim ca fecioarele cele nebune care nu s-au îngrijit și au pierdut dreptul de a intra cu Mirele la desfătarea nunții.

Cea mai mare orbire a lumii este că nu se pregătește pentru ceasul morții. La toate se gândește omul, de toate are grijă. Se interesează de tot ce privește viitorul lui, de avere, de moștenire, de planuri, de fel de fel de afaceri, de însuratul și măritatul copiilor, al nepoților, al nepoatelor și chiar al vecinilor. Mulți bătrâni au focul acesta, că nu li se căsătoresc copiii. Ce pericol mare! Ei nu văd însă pericolul din sufletul lor, cum îl pierd. Ei lasă astfel singura faptă importantă a acestei vieți, la voia întâmplării.

Oare ce înseamnă priveghere? Să amâni îndreptarea pentru vremea bătrâneții? Să îți ură împotriva dușmanului? Să stai în brațele desfrânării? Să nu te spovedești cu anii? Aceasta înseamnă pregătire și veghere? Să nu fim copii la minte. Să nu credem că Dumnezeu este

numai milostiv și că ne iartă! Pentru a muri creștinește, nu înseamnă să gândești la moarte abia atunci când ea bate la ușă. Trebuie să te gândești mult și să te pregătești mai dinainte.

Câți sunt acum în iad care plâng și se chinuiesc fiindcă n-au vegheat și și-au pierdut vremea pe aici cu nepoții și nepoatele, cu rudele și cu petrecerile, în loc să vină la biserică. Ce n-ar da acum să se poată întoarce, să se poată îndrepta, să se poată spovedi și împărtăși. Nu le-ar mai trebui nimic din lumea aceasta. N-ar mai socoti nimic plăcerile și înșelăciunile lumii acesteia.

Dar ca și fecioarele cele bune, multe suflete și-au pierdut timpul. Mulți creștini cad în greșeala acestor fecioare care au amânat să-și cumpere untdelemn pentru candelile lor, iar atunci când s-au dus ușa s-a închis și în zadar au rugat ele să li se deschidă căci au auzit aceste cuvinte înfricoșate: "Nu vă cunosc!"

Așa amână mulți creștini îndreptarea de la post la post, de la an la an. Puterile slăbesc și se trezesc deodată sufocându-i moartea și nemaiputând să spună nimic la spovedit, sau să mai primească Sfânta Taină a Împărtășaniei. E prea târziu căci Mirele a sosit, iar moartea ridică sufletul. Se închid ușile milei dumnezeiești, iar Domnul le spune că nu-i cunoaște.

Acum este timpul frați creștini, timpul cel mai potrivit să ne facem noi cu mâna noastră milostenia, să ne facem rugăciunea, privegherea și venirea la biserică, căci doar auzim cu urechile noastre ce moarte periculoasă pândește întreaga omenire. Cartea Sfântă spune că la sfârșit moartea va secera mii și milioane de suflete prin războaie, foamete, boli, cutremure și multe altele. Când va suna trâmbița de judecată, să fim și noi pregătiți. De aceea să ne facem tot ce ne trebuie, de acum din viață, că nu se știe dacă ni le va mai face cineva.

Cei care ați ascultat astăzi aceste cuvinte aș dori să vă întreb: Cum stați cu această pregătire pentru moarte? Vă frământă măcar uneori acest gând al obștescului sfârșit? V-ați pregătit? Sunteți gata? V-ar conveni să muriți în starea sufletească în care vă găsiți acum și să vă înfățișați înaintea scaunului judecării? Ferice de cel ce ar putea răspunde: DA!

De obicei omul moare așa cum trăiește. De trăiește în păcat, în păcat moare. S-a învățat cu păcatul precum câinii cu lătratul. Cel ce-și petrece viața în frică de Dumnezeu, în frică de Dumnezeu își dă sufletul. Această pregătire nu constă în planuri, ci în fapte hotărâte. Învățați-vă să vă dezlipiți încet, încet de tot ceea ce vă face robi ai lumii acesteia. Feriți-vă de păcate, spovediți-vă și împărtășiți-vă cât mai des. Citiți cărți ziditoare de suflet, faceți milostenie și orice ați lucra, gândi sau grăi, închipuiți-vă că faceți aceasta pentru cea din urmă dată.

Dacă moartea ne va găsi pregătiți creștinește, fericiți vom fi pentru că am trecut de la moarte la viață și de pe pământ la cer, unde ne așteaptă Împăratul și Mântuitorul Iisus Hristos, ca să ne bucurăm cu El, în veșnicie.

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Stăpânul vieții și al morții la Tine este toată nădejdea noastră. Tu ești bucuria și scăparea noastră. Când moartea va veni să despartă sufletul nostru de trup, când gura va amuți, iar sudorile morții se vor arăta pe fruntea noastră, te rugăm fierbinte Stăpânul nostru, ca atunci să vii lângă căpătâiul nostru ca să liniștești sufletul tulburat de griji, neazuri și păcate. Să ne mângâi cu privirile Tale cele dulci, ca să putem bea paharul cel amar cu ușurință și să ne treci și pe noi în Împărăția Ta cea veșnică, ca să ne veselim cu Tine în vecii vecilor. Amin.